

III.A.03. LITURGISCHE BOEKEN

Het abdijsarchief van Averbode bewaart enkele interessante rekeningen die verband houden met de aankoop, het herstellen, inbinden of verfraaien van liturgische handschriften, die voor de dorpskerk van Brustem bestemd waren en er ook gebruikt werden.

Op 02 okt. 1413 werd door Nikolaas van Riethoven, kamerling van Averbode, te Diest afgerekend voor het leveren van een voorraad perkamenten, bestemd voor het schrijven van een "Matutinale" ten gerieve van de parochiekerk van Brustem (01):

"Anno CCCCXIII, mensis octobris secunda die, dedimus fratri Nicholao de Rythoven, camerario, V st Renenses pro pergamento emendo pro inscribendo matutinali ecclesie de Bruystem, cuius mediam partem nos faciemus scribi expensis nostris et reliquam mediam partem facit scribi dominus abbas Sancti Trudonis. Et dabimus de premio pro quolibet quaterno XLVIII pl. Et habebit quolibet pellis pergameni XXVIII pollices in longitudine. Et formabitur unus quaternus de II pellibus pergameni. Postea ipso die beati Mathei (02), apostoli, dedimus domino Wictoni X st. Renenses, VI placcas per fratrem Nycholaum, camerarium, quolibet computato pro XXXVIII placcis. Item recepit ab Henrico de Ruckelingen, famulo curtis prescripte, coronam III st. Renenses. Postea anno CCCCXV, mensis octobris XVII die, solvimus domino Wittoni per sentenciam sive compositionem scabinorum de Diest per fratrem Henricum Ludovici, conversum, XIII st. Renenses, XVI pl. Et sic fuit persolutus".

Vertaling.-"In het jaar 1413, de 2e oktober, hebben wij aan broeder Nikolaas van Riethoven, kamerling, 5 Rijnstuivers gegeven om perkament te kopen om de morgengetijden van de kerk van Brustem op te schrijven, waarvan wij de helft hebben laten opschrijven op onze eigen kosten en de andere helft heeft de abt van St-Trudo laten opschrijven. We zullen de prijs voor gelijk welke katern 48 placcas betalen. De perkamenten huid zal 28 duim in de lengte moeten bezitten. Er zal één katern gemaakt worden uit twee perkamentshuiden. Later, op de dag van de heilige Mattheus (02), de apostel, hebben wij aan de heer Wicton 10 Rijnstuivers, 6 placcas gegeven langs broeder Nikolaas, de kamerling, door iemand berekend voor 38 placcas. Ook ontving hij van Hendrik van Ruckelingen, de dienaar van voornoemde heer, een kroon en 3 Rijnstuivers. Later in het jaar 1415, de 17e dag van de maand oktober hebben wij aan de heer Witton langs een voorstel of vergelijk van de schepenen van Diest, betaald door toedoen van broeder Hendrik Ludovicus, 13 Rijnstuivers, 16 placcas. En aldus werd uitbetaald".

In 1431 werd het bedrag van 2 1/2 griffioen uitgekeerd voor het herstellen en herinbinden van een kerkmissaal dat op verschillende plaatsen was gescheurd, en waar een katern aan werd toegevoegd: *"Item dedi pro missale ecclesie de Bruystem reformando et religando, quod fuit in pluribus partibus laceratum, addendo unum quaternum francenum II 1/2 friff."* (03).

In november 1450 werd nogmaals de som van 5 griffioen betaald voor het verfraaien van een missaal: *"Anna prescripto (1450) de*

mensi novembri misi ornamentum de novo factum ad opus ec- clesie de Brusthem pro quo exposui pro factura V griff." (04).

In 1476 werd een nieuw Psalterium aangekocht voor 14 stuivers, omdat het bestaande psalmenboek tijdens de Luikse oorlogen of de slag van Brustem uit de kerk werd ontvreemd: "*Item solvimus adhuc uno psalterio ablato telpora guerrarum Leodiensium ex ecclesia nostra de Bruysthem XIV stuf."* (05).

III.A.03.- **Liturgische boeken**

Bronnen.

- 01.-a-A.A.A.-I., reg.160, folio 64v°.
-b-Trudo-Jan Gerits.-"De Sint-Laurentiuskerk van Brustem en haar kunstpatrimonium in de late Middeleeuwen", in O.L. V.L., jrg.30, 1975, blz.118, bijlage V.
- 02.-De feestdag van apostel Mattheus valt op 24 september. Hier werd het jaar 1414 bedoeld.
- 03.-a-Trudo-Jan Gerits.-a.w., blz.119, bijlage V.
-b-A.A.A.-I., reg.36, folio 83r°.
- 04.-a-Trudo-Jan Gerits.-a.w., blz.119, bijlage V.
-b-A.A.A.-I., reg.39, folio 77r°.
- 05.-a-Trudo-Jan Gerits.-a.w., blz.119, bijlage V.
-b-A.A.A.-I., reg.4, folio 32v°.